

[Stinus]

fond, men der er samtidig grund til at understrege, at fonden kun er en begyndelse.

Som det står i bemærkningerne til forslaget, tager udviklingslandenes krav om en ny økonomisk verdensorden bl.a. sigte på forbedrede vilkår for deres råvareeksport. Den fælles Råvarefond skal ses i sammenhæng med udviklingslandenes krav om en sådan ny økonomisk verdensorden, og i denne sammenhæng er det et lille, men vigtigt skridt.

Siden UNCTAD IV i Nairobi i 1976 har spørgsmålet om etableringen af Den fælles Råvarefond af udviklingslandene været betragtet som en prøvesag på de rige landes vilje til overhovedet at gå i gang med at gennemføre en ny økonomisk verdensorden. Derfor er oprettelsen af fonden et vigtigt skridt, og aftalen giver håb om, at man også på andre områder kan komme videre i Nord-Syd-dialogen.

Før vi er nået så langt, er der foregået et langt og besværligt forarbejde. I sin fremsættelse understreger udenrigsministeren, at vanskelighederne omkring det internationale råvaresamarbejde ikke er overvundet med oprettelse af fonden, selv om den vil tilskynde til indgåelse af råvareaftaler. Vi er glade for udenrigsministerens tilkendegivelse af, at Danmark vil fortsætte med en aktiv indsats med henblik på fondens opbygning og virkeliggørelse af dens formål. Vi håber, at dette tilsagn også gælder i EF-sammenhæng, hvor der godt kan blive brug for at skubbe på mere tøvende medlemslande.

Jeg vil også gerne udtrykke tilfredshed med, at regeringen så forholdsvis hurtigt efter vedtagelsen af oprettelsen af Den fælles Råvarefond underskrev overenskomsten og nu fremsætter forslag om ratifikation. Vi håber, at forslaget vil blive vedtaget af folketinget meget snart, og at Danmark umiddelbart derefter vil ratificere, bl.a. for at demonstrere vores positive indstilling ikke alene til fonden, men til udviklingslandenes berettigede ønsker i det hele taget.

Jeg ved ikke, om udenrigsministerens sidste, pessimistiske betragtninger i fremsættelsen med hensyn til tidspunktet for aftalens ikrafttræden skyldes frygt for, at f.eks. USAs nye regering kunne finde på ikke at ratificere aftalen. Reaganregeringens seneste udspil i forbindelse med den internationale havretskonference samt forskellige skridt til drasti-

ske nedskæringer i den amerikanske u-lands-hjælp og reduceret amerikansk deltagelse i internationalt samarbejde i det hele taget kan jo nok give grund til at nære en sådan frygt. Så meget mere haster det med en positiv dansk tilkendegivelse i form af hurtig ratifikation. Udviklingslandene har faktisk givet udtryk for både håb og tro på, at det vil være muligt at få fonden i gang allerede i løbet af 1981.

På det radikale venstres vegne kan jeg give tilslutning til forslaget.

Steen Folke (VS):

Oprettelsen af en råvarefond kan vel nok siges at have været flagskibet i u-landenes bestræbelser for at få gennemført nogle ændringer i forbindelse med det program, der har været kaldt en ny økonomisk verdensorden. Det er unægtelig en meget kastreret udgave af de krav, der er stillet op, som nu måske bliver realiseret.

I den forbindelse er der spørgsmålet om fondens størrelse og den betydning, den derigennem kan få, men selvfølgelig også dens nærmere tekniske indretning, herunder bl.a. spørgsmålet om, at den anden konto i fonden er blevet udhulet på den måde, som den er, sådan at hovedformålet i praksis givetvis alene vil blive at finansiere nogle stødpude-råvarelagre.

Det er yderst beklageligt, at det er lykkes især de store, toneangivende kapitalistiske lande at få gennemtvunget, at fondens etablering sker på så dårlige vilkår, som det bliver tilfældet med den overenskomst, som nu skal ratificeres.

Med hensyn til ikrafttrædelsesbestemmelserne er det klart, at dette, at man kræver tilslutning fra dette meget store antal lande, kan medføre, at fondens ikrafttrædelse kan blive skudt ud i en fjern og uvis fremtid, selv om der unægtelig godt kunne være brug for den.

Jeg vil tilføje, at også i selve fondens principielle virke er der problemer. Man kan sige – og det fremhæves jo også – at der for industrilandene og ikke mindst for de store selskaber, der opererer på råvaremarkedet på industrilandenes side, selvfølgelig er nogle fordele ved en fond af denne type. De kan i høj grad drage fordel af den stabilisering prismæssigt og leverancemæssigt, som en